

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: CA-14Pc/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322202027
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5322202027.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou Mgr. Lenkou Lenártovou, v právnej veci navrhovateľov: maloletá N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX a maloletý B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, občania Slovenskej republiky, zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, v súčasnosti obidve deti umiestnené v pestúnskej starostlivosti manželov: W. B., nar. XX.XX.XXXX a O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko M. č. XXX, občanov Slovenskej republiky, deti otca: L. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., N. XX, XXX, právne zastúpený: Mgr. Petra Hrubová, advokátka, so sídlom Ilava Mierové námestie 93, IČO: 42152321 a matky: B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. T. XXX, o návrhu na pripustenie zapretia otcovstva maloletými deťmi, na pojednávaní konanom na Okresnom súde Žilina dňa 18.07.2023, takto

rozhodol:

I. Súd p r i p ú š ť a zapretie otcovstva, ktoré svedčí L. N., nar. XX.XX.XXXX voči maloletej N. N., nar. XX.XX.XXXX a maloletemu B. N., nar. XX.XX.XXXX, obom maloletým deťom pochádzajúcim z matky B. N., nar. XX.XX.XXXX a u r č u j e, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty na zapretie rodičom detí je v záujme mal. N. a mal. B..
II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaním zo dňa 04.08.2022, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Čadca dňa 04.08.2022, otec maloletých detí, ako ich zákonný zástupca žiadal súd, aby povolil mal. Karolíne a Patrikovi podať žalobu o zapretie otcovstva, ktoré svedčí L. N., nar. XX.XX.XXXX, voči mal. N. N. a B. N. z matky B. N., nar. XX.XX.XXXX

2. Návrh odôvodnil tým, že ako zákonný zástupca detí už nemá právo po uplynutí lehoty podať návrh na zapretie otcovstva na súd, rovnako tak aj matka. Návrh na pripustenie zapretia otcovstva maloletými deťmi, s odkazom na uznesenie Ústavného súdu ST sp. zn. II. ÚS 320/2009 zo dňa 29.09.2009 týmto podávajú spoločne mal. Karolína N. a B. N. v zastúpení zák. zástupcu otca v zmysle § 28 ods. 1 písm. b) a § 31 os. 1 Zákona o rodine.

Nepovažuje sa za otca mal. detí N. N., nar. XX.XX.XXXX a B. N., nar. XX.XX.XXXX, čo listom potvrdila aj ich matka B. N.. List bol súdu predložený s prípisom zo dňa 03.05.2021 v konaní pred Okresným súdom Čadca sp. zn. 9P/28/2020. Obe maloleté deti sa narodili pred uzatvorením manželstva s ich matkou B. N., rod. N. a L. N..

Otcovstvo k deťom vzniklo súhlasným vyhlásením rodičov pred matričným úradom. Manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené.

S deťmi otec nie je v kontakte, sú v pestúnskej starostlivosti. Je v záujme maloletých detí, aby vedeli, kto je ich skutočný biologický otec. Ani deti s ním nemajú vybudovaný trvalý a vrúcny vzťah zrejme aj preto, že bol viackrát vo vykonaní trestu, nemá kde bývať a nie je schopný sa o ne postarať. Je potrebné zosúladiť matričné a biologické otcovstvo, pričom matričné otcovstvo by nemalo byť nadradené biologickému otcovstvu.

Je v záujme detí, aby vedeli, kto je ich skutočný otec aj s odkazom na Čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa.

Ak súd vyhovie tomuto návrhu vo veci samej, vytvorí sa priestor v ďalšom konaní zistiť, kto je skutočným otcom mal. detí. Zároveň žiadal, aby súd do konania pribral znalca o odboru genetika, odvetvie analýzy DNA za účelom vykonania skúšky DNA medzi L. N. a deťmi N. N. a B. N..

3. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

4. Otec ani matka maloletých detí sa na pojednávanie nedostavili. Predvolanie mali riadne a včas doručené. Neúčast' neospravedlnili. Právna zástupkyňa otca navrhla, aby sa pojednávanie vykonalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

Súd rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti otca a matky maloletých detí.

Súd dospel k názoru, že vec je potrebné prejednať a rozhodnúť (rešpektujúc procesné a ústavné práva rodičov a najmä maloletých detí), pričom osobitne zdôrazňuje nevyhnutnosť rozhodnutia o právach maloletých detí v čo najkratšej lehote (najlepší záujem dieťaťa).

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nasledovnú ustálenú (vnútroštátnu aj nadnárodnú judikatúru).

Mimoriadny význam v konaní o úprave práv a povinností k maloleťmu dieťaťu má plynutie času, čo kladie osobitnú požiadavku na rýchlosť a plynulosť konania súdu (napr. rozsudky ESLP vo veciach Nuutinen proti Fínsku z 27. 6. 2000, bod 110, Hokkanen proti Fínsku z 23. 9. 1994, bod 72, Voleský proti Českej republike z 29. 6. 2004, bod 106, Kříž proti Českej republike z 9. 1. 2007, bod 74, Hub proti Nemecku z 9. 4. 2009, bod 48) .

Obdobne judikatúra ESLP zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej situácii, ak rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (napr. rozsudok vo veci Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku zo dňa 28. 6. 2007 č. 76240/01, § 135; či Mennesson proti Francúzsku zo dňa 26. 6. 2014 č. 65192/11, § 93; Anayo proti Nemecku zo dňa 21. 12. 2010 č. 20578/07, § 71; Gözüm proti Turecku zo dňa 20. 1. 2015 č. 4789/10, § 50-51; či Penchevi proti Bulharsku zo dňa 10. 2. 2015 č. 77818/12, § 71). Z tejto judikatúry ESLP jednoznačne a jasne vyplýva, že v prípade súdneho rozhodovania o deťoch, nemožno uprednostňovať abstraktné princípy pred najlepším záujmom dieťaťa v konkrétnom prípade.

Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princíпов. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princíпов právneho štátu (I. ÚS 155/2017).

Najlepší záujem maloleťmu dieťaťa je prvoradé hľadisko pri rozhodovaní v predmetnej súdnej agende. Len pre skutočnosť, že sa otec ani matka nedostavili na pojednávanie, nemôže súd - pri aplikácii ústavného testu proporcionality, ich zavinenú neúčast' na pojednávaní (kedy súd využil všetky možnosti, aby sa pojednávania zúčastnili), nadradit' ich nevyžité právo zúčastniť sa na pojednávaní nad práva a záujmy maloleťmu dieťaťa. Súd urobil všetko preto, aby sa otec aj matka mohli k veci vyjadriť, uviesť návrhy a pripomienky, vyjadrovať sa k jednotlivým dôkazom alebo sa dať zastúpiť právnym zástupcom. Túto možnosť nevyužili.

5. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že otec o pojednávaní vie, je s ním uzrozmeneý, avšak nebolo možné zabezpečiť jeho prítomnosť na pojednávaní, nakoľko sa opäť nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Zotrvála na podanom návrhu, nakoľko je v záujme maloletých detí. Poukázala na dôvody, uvedené v písomnom návrhu, ktoré sa nezmenili.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní navrhla návrhu vyhovieť.

K návrhu otca uviedla, že odporúča návrhu vyhovieť a povoliť podanie žaloby maloletým deťom na zapretie otcovstva preto, lebo majú právo poznať biologického otca a svoje korene. Po preštudovaní spisovej dokumentácie si myslí, že mal. N. by nemusela byť biologickým dieťaťom otca, ale maloletý B. by mohol byť, keďže v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa boli matka a otec spolu ako druh a družka.

7. Súd na pojednávaní vykonal nasledovné listinné dôkazy:

Z rodného listu maloletej N. N., zapísaný v knihe narodení matričného úradu W., zväzok XXX, ročník XXXX, strana XX poradové číslo XXX, mal súd preukázané, že jej matkou je B. N. a otcom L. N., nar. XX.XX.XXXX.

Z rodného listu maloletého B. N., zapísaný v knihe narodení matričného úradu W., zväzok XXX, ročník XXXX, strana XX poradové číslo XXX, mal súd preukázané, že jeho matkou je B. N. a otcom L. N., nar. XX.XX.XXXX.

Z odpisu REGISTRA TRESTOV otca maloletých detí mal súd preukázané, že bol (lustrácia 3. 3. 2020) 10- krát uznaný za vinného súdom.

Súd sa oboznámil aj s údajným listom matky (bez podpisu a dátumu napísania), ktorý mal byť adresovaný otcovi maloletých detí, kde je uvedené, že otec zapísaný v rodných listoch nie je ich biologickým otcom.

Rozsudkom Okresného súdu Košice 1 zo dňa 16.05.2018, sp. zn. 11P 14/2016 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie formou pobytu v špecializovanom zariadení, konanie o nariadení ústavnej starostlivosti bolo vylúčené na samostatné konanie a konanie o úprave práv a povinností k maloletým deťom bolo zastavené.

Rozsudkom Okresného súdu Košice 1 zo dňa 16.05.2018, sp. zn. 11P 98/2018, bola maloletým deťom nariadená ústavná starostlivosť a otcovi a matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrované deti, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Uznesením Okresného súdu Čadca zo dňa 04.03.2020 boli maloleté deti zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom W. W. B. a O. B.. Rodičia maloletých detí boli zaviazaní prispievať na ich výživu výživným v sume 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrované dieťa, od 01.08.2019 a uhradiť dlžné výživné. Súčasne bol zrušený rozsudok Okresného súdu Košice I, zo dňa 06.11.2018, sp. zn. 11P 98/2018, ktorým bola nariadená ústavná starostlivosť maloletým deťom a určená výška výživného pre maloleté deti zo strany rodičov.

Zo správy z prešetrenia pomerov v rodine pestúnov maloletých detí vyplýva, že maloletá Karolína navštevuje 3. ročník základnej školy a maloletý Patrik 2. ročník základnej školy. Raz za rok sa s matkou stretnú tam, kde sa matka zdržiava.

Otec sa o maloleté deti vôbec nezaujíma. Maloleté deti ho nepoznajú, ani sa naň nepýtajú.

Matka sa s maloletými deťmi kontaktuje telefonicky a cez sociálne siete.

Pestúnka Mgr. Mária Púčková uviedla, že by považovala za dobré, aby sa zistilo, či Rudolf N. je biologickým otcom detí. Deti to potrebujú vedieť, aby sa podľa toho zriadili aj v budúcnosti.

V starostlivosti o maloleté deti neboli zistené nedostatky.

Z listu otca detí (č. I. 3) vyplýva, že otec zapísaný v rodných listoch maloletých detí sa nepovažuje za ich biologického otca. Popísal dôvody, pre ktoré sa za otca detí nepovažuje. Navrhol zmenu priezvisk maloletých detí a vykonanie znaleckého dokazovania (testy DNA).

8. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

Podľa § 86 ods. 1 Zákona o rodine manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedelo skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

Podľa § 88 ods. 2 Zákona o rodine aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane.

Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

Podľa § 96 ods. 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 § 96 Zákona o rodine vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku - zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaním dokazovaním.

9. K návrhu na pripustenie zapretia otcovstva maloletými deťmi všeobecne:

Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa má každé dieťa právo poznať svojich rodičov.

Právna úprava určovania otcovstva v Slovenskej republike je vybudovaná na systéme domniek, ktoré vyplývajú z pravdepodobnosti skutočnosti, ktorý muž dieťa splodil. Podľa zákona nie je nevyhnutné, aby bol muž uvedený v rodnom liste skutočným biologickým otcom dieťaťa.

Štáty, ktoré ratifikovali Dohovor o právach dieťaťa, sa zaviazali rešpektovať a zabezpečiť dodržiavanie všetkých práv garantovaných týmto dokumentom. Takýmto štátom je aj Slovenská republika.

Podľa Čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi. Takýto charakter má aj Dohovor o právach dieťaťa.

Ustanovenie § 96 Zákona o rodine možno považovať inter alia aj za premietnutie Čl. 7 ods. 1 dohovoru do slovenského právneho poriadku. Z tohto ustanovenia vyplýva aktívna legitímácia dieťaťa požiadať všeobecný súd o rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva, a v prípade kladného rozhodnutia následne podať návrh na zapretie otcovstva. Táto zákonná legitímácia dieťaťa je však viazaná na podmienku, že rodičom dieťaťa už uplynula zákonná lehota, v ktorej boli oni legitímovaní otcovstvo zaprieť. To znamená, že do uplynutia zákonnej lehoty rodičom dieťa nie je aktívne legitímované podať návrh na začatie konaní podľa § 96 Zákona o rodine.

V predmetnej veci došlo k podaniu návrhu na rozhodnutie o prípustnosti zapretia otcovstva v čase, keď obom rodičom zákonná lehota už uplynula. Preto nie je potrebné riešiť otázku, či by v opačnom prípade namiesto aplikácie ustanovenia § 96 Zákona o rodine nebolo povinnosťou súdu priamo aplikovať Čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (uznesenie ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 320/2009).

V konaní o prípustnosti zapretia otcovstva je vo všeobecnosti potrebné skúmať, či:

- rodičom dieťaťa uplynula lehota ustanovená na zapretie otcovstva,
- či je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa.

Konanie o prípustnosti zapretia otcovstva, ktoré začína na návrh dieťaťa v zmysle § 96 ods. 1 Zákona o rodine, je prvým štádiom procesu zapretia otcovstva dieťaťom; posudzuje sa v ňom, či zapretie otcovstva je v záujme dieťaťa.

V druhom štádiu tohto procesu, ktoré nasleduje len ak súd vyhovie návrhu dieťaťa a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, súd rozhoduje o návrhu na zapretie otcovstva.

V oboch štádiách je aktívne vecne legitímované dieťa, pasívne vecne legitímovanými sú obaja rodičia (uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 4. februára 2009, sp. zn. 3 Cdo 96/2008).

Už z povahy takéhoto konania vyplýva, že v ňom môže dôjsť k stretu záujmov medzi rodičmi a dieťaťom. Preto v tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. Kolíznym opatrovníkom je ten, koho v prípade možnej kolízie záujmov maloletého dieťaťa a jeho rodičov ustanovil súd maloletému dieťaťu za zástupcu, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať v určitom konaní alebo pri určitom právnom úkone.

Preto súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca.

Najlepší záujem dieťaťa je pojmom pružným a adaptabilným. Treba ho prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa alebo detí, zohľadniť pritom ich osobný kontext, situáciu a potreby. Pri jednotlivých rozhodnutiach je potrebné posúdiť najlepší záujem dieťaťa a určiť ho vo svetle

špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa. Ten je daný všeobecne, pri stálosti rodinných vzťahov, do ktorých by sa malo zasahovať len výnimočne. Nie je zaiste v záujme dieťaťa, aby prípadným zapretím otcovstva celý vzťah (hoci aj „redukovaný na otázku platenia výživného“) bolo vystavené riziku straty nároku na výživné od matrikového otca, zatiaľ čo určenie biologického otca zostalo neisté. Je preto spravodlivé, ak po tom, ako rodičom dieťaťa uplynula lehota ustanovená na zapretie otcovstva, väčšia váha sa prikladala vyššie uvedeným záujmom dieťaťa, než záujmu sťažovateľa na zapretí svojho otcovstva (porovnaj Yildirim v. Rakúsko, rozhodnutie o prijateľnosti sťažnosti č. 34308/96 z 19. októbra 1999).

V súlade s ustanovením § 96 ods. 1 možno prijať záver, že záujem dieťaťa sa vymedzuje ako záujem na usporiadaní takých rodinných vzťahov, ktoré by boli prospešné pre telesný, citový, rozumový, ale aj mravný vývoj dieťaťa.

Záujem rodiča, ktorý je zapísaný v rodnom liste dieťaťa na zapretí otcovstva nesmie byť zohľadňovaný na úkor záujmov dieťaťa.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutočný (skutkový) stav veci:

Obidve maloleté deti majú v rodnom liste uvedeného ako otca L., nar. 0X.XX.XXXX. Otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na príslušnej matrike. Otec uvedený v rodnom liste sa nepovažuje za biologického otca. Matka sa k tvrdeniu otca nevyjadrila. V minulosti mala v liste uviesť, že L. nie je biologickým otcom ani jedného dieťaťa. Otec sa s maloletými deťmi nekontaktuje, deti ho ani nepoznajú. Dlhodobo a konzistentne tvrdí, že nie je biologickým otcom maloletých detí. Otec ani maloleté deti nemajú medzi sebou vytvorený žiadny vzťah.

Maloleté deti, ktoré sú v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom, podali návrh na pripustenie zapretia otcovstva, podľa ustanovenia § 96 Zákona o rodine.

Otec ani matka sa o maloleté deti dlhodobo riadne nestarali. Maloletým deťom bolo uložené súdom výchovné opatrenie, ktoré spočívalo v pobyte v špecializovanom zariadení. Keďže toto uložené výchovné opatrenie nevedlo k náprave rodinných pomerov, následne bola maloletým deťom nariadená ústavná starostlivosť.

V súčasnosti sú maloleté deti v pestúnskej starostlivosti. Teda ani jeden z rodičov sa dlhodobo o maloleté deti nestarajú.

Kolízna opatrovníčka aj pestúnka navrhli návrhu vyhovieť.

Súd mal preukázané, že obidvom rodičom uplynula lehota už uplynula zákonná lehota, v ktorej boli legitimovaní otcovstvo zaprieť.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že existuje reálna možnosť, že muž zapísaný v rodných listoch maloletých detí, nie je ich biologickým otcom.

Je v záujme maloletých detí, aby poznali skutočného otca. Súd si uvedomuje, že rozhodnutím o prípustnosti zapretia otcovstva je postupom výnimočným, ktorý zasahuje do stálosti rodinných vzťahov.

Pri zohľadnení všetkých špecifik prípadu, je v záujme maloletých detí, aby súd pripustil podanie návrhu na zapretie otcovstva. Takýto postup je prospešný pre ďalší telesný, citový, rozumový, ale aj mravný vývoj maloletých detí. Záujem maloletých detí poznať skutočného otca v konkrétnom prípade, prevažuje nad formálnou stálosťou rodinných vzťahov určovaných aj „matrikovým otcom“, ktorého maloleté deti ako otca ani nevnímajú (ani otec k maloletým deťom nemá dlhodobo žiadny vzťah). Prípadným zánikom tohto rodinnoprávneho vzťahu, maloleté deti nebudú ničím podstatným ukrátené.

Nemôže byť v záujme maloletých detí len formálne udržiavať zapísané otcovstvo v rodnom liste. Aj pestúnka sa vyjadrila tak, že by bolo potrebné zistiť, či otec je alebo nie je otcom mal. detí.

Súd preto konštatoval, že je preukázaná aj druhá zákonná podmienka - podanie návrhu je v najlepšom záujme maloletých detí.

Aktuálny stav je spôsobilý zasahovať do súkromnej sféry maloletých detí, ktoré môžu trpieť nezáujmom otca o nich, pričom inak by vec vnímali, keby bolo známe, či muž uvedený v rodných listoch je alebo nie je ich otcom. Tento prípadný nesúlad zasahuje aj do práv právneho otca, ktorý si musí plniť svoje rodičovské povinnosti ako napr. platenie výživného.

Prípadný nesúlad právneho a biologického otcovstva, sa bude preukazovať až v druhej fáze konania o zapretí otcovstva. V prípade kolízie dvoch práv, v tomto prípade práva na výživné zo strany otca a právo na poznanie skutočného otca, testom proporcionality jednoznačne pre súd vyplýva, že prevažuje právo maloletých detí na spoznaní skutočného otca, ktorým môže byť aj „matrikový“ otec. Cieľom je zosúladienie „matričného“ a „biologického“ otcovstva.

Keďže obidve hmotnoprávne podmienky na podanie návrhu boli splnené, preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

11. V závere súd poznamenáva, že návrh na vykonanie DNA testov súd nevykonával, je to návrh daný predčasne a relevantným bude v konaní o zapretie otcovstva.

12. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia súd na základe návrhu maloletých detí, môže začať konanie o zapretie otcovstva. Takýto návrh smeruje proti „matrikovému“ otcovi a matke, pokiaľ sú nažive. Aktívne legitimovanými budú maloleté deti.

13. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania z dôvodu spravodlivosti. Účastníci konania napokon ani priznanie nároku na náhradu trov konania nežiadali.

Účastníci konania ani úhradu trov konania nežiadali.

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

14. Zákonná sudkyňa Mgr. Lenka Lenártová, po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, stala sa dočasne práceneschopnou (viac ako 6 týždňov).

Podľa ustanovenia § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov, ak odsek 5 citovaného zákona neustanovuje inak, náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny, prerozdeľujú sa už pridelené veci aj v prípade a) dlhodobej šesť týždňov presahujúcej neprítomnosti zákonného sudcu, ktorému bola vec pridelená. 15. Vec (pôvodne pridelená zákonnej sudkyňi Mgr. Lenke Lenártovej) bola prerozdeľovaná dňa 13. 9. 2023 novému zákonnému sudcovi, v súlade s ustanovením § 51 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov a Rozvrhom práce Okresného súdu Žilina na rok 2023, a to náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových

prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí, ktorý vyhotovil toto rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

· uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
· označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.